

Quadern de camp

Per **Steve Nicoll**
estebannic74@hotmail.com

1/09 S'observa i fotografia a la comuna de Bunyola un rupit *Erithacus rubecula* en plena muda postjuvenil, i se'n confirma de nou la cria a Mallorca. Joan Vicenç Lillo.

12/09 Observat un exemplar amb marques alars d'arpella cendrosa *Circus pygargus* a Maria de la Salut i, uns dies més tard, al Prat de Sant Jordi. Aquest individu havia estat marcat dos mesos abans com a poll a Mainfranken (Bavària, Alemanya). Maties Rebassa i Lalo Ventoso.

19/09 Observació d'una àguila marcenca *Circaetus gallicus* a Alaró. Jordi Muntaner i Joan Vicenç Lillo.

24/09 S'anuncia l'èxit de cria d'una parella de milà reial *Milvus milvus* procedent del programa de reintroducció al Parc Natural de Llevant (Artà), amb un poll volander. Miquel Àngel Lobo i Cristina Fiol.

29/09 La Conselleria de Medi Ambient tanca cautelarment el vedat de Lluçmet, a Lluçmajor, on es trobaren enverinats el mes d'agost tres milans reials *Milvus milvus* i una arpella *Circus aeruginosus*, a més d'un mussol banyut *Asio otus* i una òliba *Tyto alba* abatuts a trets (més informació a la pàgina 5).

Octubre Durant la campanya d'anellament postnupcial de Cabrera s'han anellat dos exemplars d'ull de bou cellard *Phylloscopus inornatus* i un busqueret xerraire *Sylvia curruca*, s'hi observen també un hortolà menut *Emberiza pusilla* i un pamposques de collar *Ficedula albicollis*, quatre espècies que són rareses en l'àmbit nacional. Un exemplar d'ull de bou ibèric *Phylloscopus ibericus* i un altre de cotoliu *Lullula arborea* representen dues rareses en l'àmbit balear i es van anellar. Manuel Suárez.

Octubre Es realitza per primera vegada una campanya d'anellament postnupcial al Paratge Natural de la Serra de Tra-

muntana, a la finca pública de Planícia. És destacable l'anellament de, almenys, vuit exemplars de senyoreta *Aegithalos caudatus*, una espècie que sembla haver colonitzat recentment la serra de Tramuntana. Jaume Bonnín.

14/10 Controlada una gavina roja *Larus audouinii* amb anella de lectura a distància a la Colònia de Sant Jordi. Aquesta veterana fou anellada el 10 de juny de 1996! Juanjo Bazán i Jordi Muntaner.

19/10 Trobat atropellat un exemplar de rasclet pintat *Porzana porzana* a Sant Jordi. Damià Jaume.

25/10 Un any després de l'arribada accidental a les Illes Balears, a causa del mal temps, d'un gran grup de voltors lleonats *Gyps fulvus*, encara se'n pot observar un grup de fins a 45 individus a la Serra de Tramuntana. Jordi Muntaner, Susana Quintanilla i Lalo Ventoso.

25/10 S'observa una cigonya negra *Ciconia nigra* al Port de Palma. Jordi Muntaner.

28/10 Una gavina atlàntica *Larus argentatus* de primer hivern és present al Port de Palma. Fins a la data només hi ha tres cites homologades d'aquesta espècie a les Illes Balears. Maties Rebassa.

25/11 Fotografiat un exemplar d'hortolà blanc *Plectrophenax nivalis* prop de la platja de Ca los Camps (Artà). La darrera cita es remunta al mes de novembre de 2005. Aquesta espècie realitza migracions irregulars, i arriba de vegades a hivernar molt al sud de la seva zona de cria, generalment circumpolar. Clive Griffin. •

Resum d'activitats ornitològiques

Tardor-hivern 2009-2010

• Durant l'hivern hem comptat de nou amb els participants del programa SAC, que continuen realitzant els seus itineraris, i centenars de voluntaris han recollit dades pel futur l'Atles d'auells hivernants.

• Continuen els cursos d'identificació de cants i espècies del programa SAC: Pere Garcias ens ajudà amb els xàtxeros i titines; Toni Muñoz va fer el mateix amb altres auells hivernants, com els reietons o els coa-roges, i Rafel Mas ens va parlar dels túrdids.

• Atles d'auells nidificants: S'estan fent els darrers retocs per publicar-lo en breu. Es fa una darrera revisió de totes les fitxes i es preparen els continguts addicionals.

• Estacions d'esforç constant: continua la feina a les 4 estacions de l'illa de Mallorca.

• Durant el mes de gener s'han realitzat els diversos recomptes d'auells aquàtics hivernants a les principals zones humides de les illes, a més de a torrents, depuradores i altres punts de concentració d'aquestes aus. Hem batut el rècord de participants i d'auells!.

• Durant el 2009 el GOB ha becat el "Seguiment ornitològic de la Bassa de Son Ferriol" i l'"Estudi de les taxes d'ocupació de caixes niu i biologia reproductiva de passeriformes troglodites".

• S'ha col·laborat amb l'Ajuntament de Palma per a col·locar i fer el seguiment de caixes niu per aus insectívores, com a mètode complementari en el control de la processonària.

• Continua el Programa de Conservació de la milana (*Milvus milvus*), així com el de l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*), que com a novetat incorpora el seguiment d'alguns exemplars a través d'emissors via satèl·lit.

• Es dona per finalitzat l'estudi dels moviments hivernals de l'hortolà de Canyet

(*Emberiza schoeniclus*) a s'Albufera de Mallorca mitjançant emissors de ràdio, però amb la previsió de continuar amb el marcatge i seguiment d'aquesta espècie durant el 2010.

• Ja s'han fet alguns dels cursos d'especialització programats pel GOB, com el Curs d'iniciació a l'anellament científic d'aus, a càrrec dels anelladors Cristina Fiol i Xavier Llabrés. Pere Vicens impartí un complet curs d'identificació d'anàtides i un altre curs sobre censos i recomptes d'auells.

• A la llista de sortides realitzades durant el 2009 se li sumen les darreres: al Parc Natural de sa Dragonera per observar-hi la colònia de falcons marins i els migrants, guiats per Juanjo Bazán i al Parc Natural de s'Albufera, on Pere Vicens ens mostrà, un any més, l'espectacular colgada d'estornells.

• De la llista de xerrades sobre ornitologia que s'han fet al local del GOB, volem recordar les impartides als darrers mesos: Albert Fernández Chacón, investigador de l'IMEDEA, ens va parlar dels efectes de la variabilitat oceanogràfica en la supervivència adulta d'un depredador marí (*Calonectris diomedea*); Jesús Jurado ens va dur al passat per recordar les aportacions de tres dels pioners de l'ornitologia a

les illes Balears: Barceló, Munn i von Jordans; amb Miquel Mc Minn vàrem viatjar fins a nova Zelanda per conèixer les eines de control i conservació que s'apliquen en aquestes terres tan llunyanes; Octavio Infante i Unai Fuente, de SEO/Birdlife, ens varen parlar sobre el programa IBAS a Espanya, i finalment, la xerrada del catedràtic Xavier Ferrer, de la Universitat de Barcelona, "Pinzellades sobre la història de l'ornitologia a Balears i Catalunya", va completar la presentació de la publicació de Jesús Jurado "Barceló, Munn i von Jordans, tres ornitòlegs, tres estalons".

• Continuen les xerrades ornitològiques que es fan a escoles i a altres col·lectius. Igualment s'han realitzat xerrades en col·laboració amb els espais protegits.

• Continuen les col·laboracions a diversos programes de ràdio i televisió (Televisió de Mallorca, IB3 Televisió, Ona Mallorca, IB3 Ràdio, ...).

Informa't de les nostres activitats a l'agenda del fòrum del GOB:
www.gobmallorca.com/forum